

INFORMAȚII
DE INTERES GENERAL,
EVENIMENTE,
ACȚIUNI

DIN VIAȚA COMUNITARĂ

Urmare din pag. 1 Înțelepții Talmudului spun: „În luna Nisan au fost mântuiți și în luna lui Nisan vor fi din nou mântuiți” (Tratatul Roș Hašana, 11a). Potrivit poveștii talmudice, Profetul Eliahu va fi acela care va salva marele Șofar (cornul unui berbec) și va anunța lumii întregi venirea lui Mașiah și Mântuirea.

Deoarece sărbătoarea de Pesah simbolizează, mai mult decât oricare alt eveniment din istoria poporului nostru, eliberarea și ieșirea israeliților din Egipt - de la sclavie la libertate și de la robie la eliberare - au apărut o serie de obiceiuri legate de noaptea de Seder și care au legătură cu Eliahu, Profetul mântuirii. În noaptea de Seder se obișnuiește să se deschidă ușa în așteptarea venirii Profetului Eliahu. Acest obicei datează din perioada talmudică. Talmudul povestește despre înțeleptul Rav Huna, care obișnuia să lase deschisă ușa în noaptea de Seder, astfel încât cei nevoiași să i se alăture la Seder. Într-adevăr, începem Sederul cu proclamația: „Kol dihfin ieitei veieihol” - „Fie ca toți cei infometați să vină și să mănânce” - o invitație adresată tuturor celor infometați și în nevoie să ni se alăture la masa de Seder. Acest lucru se reflectă în alt pasaj din comentarii: „Acestia [înțelepții Talmudului] nu își închideau ușile în noaptea de Seder, astfel încât oricare evreu sărac să vină și să mănânce”. Noaptea de Seder este denumită potrivit tradiției *Leil Șimurim*, noaptea de veghe, iar înțelepții Midraș-ului au descris-o ca fiind „noaptea în care Mașiah și Eliahu se destăinuie”. Datorită puternicei credințe, potrivit căreia Mântuirea viitoare va avea loc în luna Nisan, prin analogie cu Mântuirea din Egipt, nu ne surprinde faptul că obiceiul de a deschide ușa în noaptea de Seder a devenit și oportunitatea de a-l invita pe Eliahu să vină și să proclame

Marele Rabin
MENACHEM HACOEN

Profetul Eliahu în noaptea de Seder

Mântuirea Finală. Mai târziu, în timpul persecuțiilor din Evul Mediu, când evreii trebuiau să țină Sederul în locuri secrete, obiceiul de a lăsa ușa larg deschisă în noaptea de Seder a fost abandonat de frica vecinilor neevrei. A rămas obiceiul de a deschide ușa la încheierea mesei și recitarea *Birkat HaMazon*, rugăciunea de după masă, când se citește fragmentul *Șefoh Hamateha* („Dezvăluie-ți mânia”). În acest fel și-au exprimat evreii dorința de a veni Profetul Eliahu pentru a-i salva de cei care îi persecută, astfel încât să nu le mai fie niciodată teamă să lase ușa larg deschisă și să sărbătorească Sederul ca oameni liberi.

În decursul timpului, au apărut alte explicații referitoare la obiceiul de a se lăsa ușa deschisă în noaptea de Seder. Mă refer la cele care au legătură cu jonsnicele acuzații de omor ritual, în care dușmanii evreilor i-au acuzat de răpirea și uciderea de copii creștini pentru a amesteca sângele lor cu *mațot* și cu vinul care se servește de Seder. Astfel, o explicație posibilă este și aceea că ușa era lăsată deschisă pentru ca participanții la Seder să se asigure că nu există informatori în apropiere. De asemenea, era un bun prilej de a se asigura că nimeni nu a lăsat vreun pachet conținând corpul unui copil creștin care a fost răpit și ucis de către dușmanii evreilor, pentru ca apoi să asigure „dovada” pentru acuzația adusă evreilor.

De-a lungul anilor, au apărut multe legende care descriu vizita lui Eliahu în fiecare casă evreiască, văzând - dar fără a fi văzut - și gustând din „Cupa lui Eliahu”, o cupă de vin special pregătită care se află pe masa de Seder. Într-adevăr, această tradiție a fost atât de puternică, încât a servit ca încurajare adresată copiilor de a rămâne treji, de-a lungul Sederului, în speranța de a-l vedea, chiar și pentru un moment, pe Profetul Eliahu.

ORARUL DE PESAH 5767

AJUN DE PESAH

● Luni, 2 aprilie: *Minha - Maariv* (ora 19,00) ● Marți, 3 aprilie: *Șahrit* (ora 8,30), deschiderea altarului (ora 9,30), *Musaf* - rugă de *tal* (ora 10,00), *Minha - Maariv* (ora 19,00) ● Miercuri, 4 aprilie: *Șahrit* (ora 8,30), deschiderea altarului (ora 9,30), *Musaf* (ora 10,30), *Minha - Maariv* (ora 18,00)

ȘVII ȘEL PESAH - AHRON ȘEL PESAH

● Duminică, 8 aprilie: *Minha - Maariv* (ora 19,00) ● Luni, 9 aprilie: *Șahrit* (ora 8,30), deschiderea altarului (ora 9,30), *Musaf* (ora 10,00), *Minha - Maariv* (ora 19,00) ● Marți, 10 aprilie (AHARON PESAH IZKOR): *Șahrit* (ora 8,30), *Izkor* (ora 9,30), *Musaf* (ora 10,00), *Minha - Maariv* (ora 19,00)

PESAH CAȘER SAMEAH!

Brit Mila la Templul Coral

Menachem Hacoen, Rabinul Abraham Ehrenfeld și Rabinul Aron Rabinovici, care a îndeplinit și calitatea de *mohel*. O ceremonie onorată de reprezentanți ai Ambasadei Israelului în România, de fostul ambasador al României în Israel, Mariana Valeria Stoica, de lideri ai F.C.E.R. și C.E.B., de o numeroasă asistență. Impresionantă - cuvântarea Marelui Rabin Menachem Hacoen, care a vorbit despre semnele permanenței, de-a lungul vieții de evreu, a legământului lui Dumnezeu cu poporul lui Israel: pe trup (*Brit Mila*), în îmbrăcăminte (*talesim* și *ffilin*), pe usciorii casei (*mezuză*).

Președintele F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, a vorbit despre emoția stărnită de acest moment - atât de rar, în comunitatea noastră - al celebrării de *Brit Mila*, retrăind impresii de la o altfel de ceremonie la care a luat parte acum 40 de ani. Totodată, a îndemnat tinerii, care, din varii motive, n-au făcut cununie religioasă, *Bat și Bar Mițva*, să le facă acum, chiar dacă au făcut căsătoria civilă sau au depășit cu câțiva ani termenul prescris pentru majoratul religios la fete și băieți: 12 și, respectiv, 13 ani. Președintele C.E.B., ing. Oșy Lazăr, a mulțumit tuturor participanților la acest eveniment, care a emoționat pe fiecare și le-a dat noi speranțe în ceea ce privește viitorul nostru comunitar. (I.D.)

Mazel Tov pentru

„MAZEL TOV“!

Cu cinci ani în urmă, de Purim, se prezenta în fața publicului clujean, formația „Mazel Tov”, menită să reinvie și să popularizeze ritmurile evreiești, necunoscute sau de mult uitate. Profesorul de vioară Vasile Socea și soția sa, dr. Sulamita Socea, solista formației, au constituit nucleul căruia i s-au alăturat, de-a lungul anilor, mai mulți instrumentiști, alcătuind o formație cu un repertoriu care cuprinde, în special, muzica klezmer și cântece idiş tradiționale, dar și muzică sefardă, cântece ladino și israeliene.

În 10 martie, la Sala festivă a Cercului Militar Cluj, „Mazel Tov” a susținut un concert jubiliar. Cu acest prilej, au urcat pe scenă instrumentiștii (în majoritate, profesori la școala de muzică) care au făcut parte din această formație de-a lungul existenței ei: Sulamita și Vasile Socea, Toth Sándor, Antoanela Zsigmond, Ioan Berci, Claudiu Mărgineanu, Daniel Simon, Laurențiu Stoica, Radu Jurca, Marius Moldovan, Sorin Danciu, Cristian Goia, Pusztaí Aladár, singurul care a lipsit motivat, fiind Radu Racoța, stabilit între timp în Israel. Tiberiu Groza, directorul Centrului județean de valorificare a culturii tradiționale Cluj, a oferit formației *Mazel Tov* o diplomă de excelență, subliniind importanța ei în viața culturală multietnică a Clujului. Concertul a stărnit ropote de aplauze din partea publicului numeros.

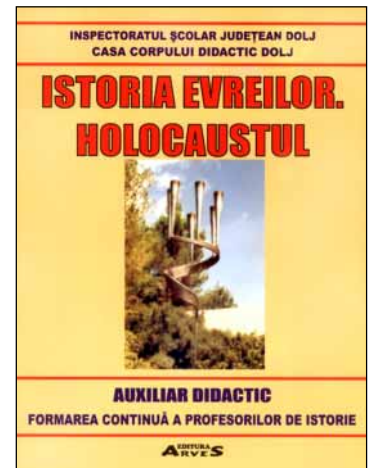
La mulți ani și multe succese în continuare pentru „Mazel Tov”! Fie ca formația klezmer clujeană, care se bucură de sprijinul Comunității Evreilor din Cluj, să beneficieze și de atenția F.C.E.R. Poate că astfel mai multe comunități evreiești, din țară și de peste hotare, se vor putea împărtăși din frumusețea muzicii lor.

ANDREA GHIȚĂ

CRAIOVA

Apariție editorială

În Editura Arves a Inspectoratului Școlar Județean (I.S.J.) Dolj a apărut o broșură, „Istoria evreilor. Holocaustul”, scrisă de un grup de profesori de gimnaziu și liceu din Craiova și Vârvoru de Jos, coordonată de prof. Toma Lungoci, inspector școlar de specialitate la I.S.J. Dolj. Broșura cuprinde o introducere cu repere cronologice și momente

importante din istoria evreilor, cuprinsul fiind alcătuit din capitole privind: ● definiția și premisele Holocaustului, antisemitismul și ideologia nazistă, soluția finală și lagărele de exterminare ● Holocaustul în România ● repere cronologice ale Holocaustului ● dicționar de termeni ● mărturiile ale unor supraviețuitori ● opinii ale unor elevi despre fragmente de jurnal și poezii scrise de copii uciși în Holocaust ● Holocaustul în film și literatură ● „Drepti între Popoare” români ● bibliografie selectivă. Foarte sugestivă - încheierea rostită de Elie Wiesel, președintele Comisiei Internaționale pentru Studiile Holocaustului în România, după elaborarea Raportului Final: „...Pentru noi, aceasta a fost o misiune sacră: să onorăm adevărul prin amintirea morților. Pentru ei este prea târziu, dar nu și pentru copiii lor - și ai noștri”. (I.D.)

Salonul literar R.E.

Ziua Internațională a Poeziei

După cum am procedat și în anii trecuți, pe 21 martie a.c., ne-am întâlnit spre a sărbători Ziua Internațională a Poeziei, stabilită cândva de UNESCO. Prof. Zigu Tauberg a citit „Credo”-ul scris de regretatul Arnold Leinweber z.I., participant activ, până în anul 2006, la „Salonul” nostru. S-a trecut, apoi, la lecturi ale unor poeți prezenți, dar și ale unora absenți. Au recitat, cu emoție și dăruire, din propriile creații C. Benone, decanul „Salonului”, Zigu Tauberg, organizatorul principal, Doina Chilangiu, „aliată” noastră de la „Amicii Operetei”, iar Mihaela Zibileanu, un oaspete nou al „Salonului”, a recitat versurile a doi tineri poeți ce nu au putut fi prezenți: Daniela Micu și Cristian Balint. De asemenea, s-au mai citit versuri de Grișa Gherghel, Bianca Marcovici, Horia Gane și din clasicul poeziei idiş, Ițic Manger. Deși a plouat cu găleata, prezența a fost aproape „bună”, iar atmosfera excelentă. Poezia a fost onorată cum merită. (B.M.M.)

„EUROIUDAICA“

„Festivalul «Euroiudaica 2007» trebuie să atragă 90% public neevreiesc, un public absolut deosebit de obișnuiții matineelor culturale din Popa Soare”, spune directorul de proiect al Festivalului, Edi Kupferberg. „Va fi o lume în vacanță, o lume care face turism, așa că am fost nevoiți să realizăm un program echilibrat, în care să se îmbine manifestări cât mai variate, în măsură să facă față concurenței celorlalte tentații pe care le va oferi Sibiu: Capitală Culturală Europeană - 2007”, își continuă ideile. Festivalul va cuprinde câteva secțiuni, dintre care enumerăm: expoziții, „Cartea de la ora 5”, spectacole (dintre care o parte se vor desfășura în aer liber), precum și conferințe, dezbateri și mese rotunde. O broșură a Festivalului, cu programul detaliat, va fi editată în mai. Va fi o sărbătoare a culturii evreiești - „informație oferită prin *entertainment*”, o definește Edi. „Principalul e ca participanții să se simtă bine și la sfârșit să plece cu o imagine mai clară a ceea ce înseamnă evreul, cultura și tradițiile iudaice”. (I.D.)

P R E C I Z Ă R I

● O subliniere la articolul „Se face, în sfârșit, dreptate!” (R.E. nr. 270-271): Editura Hasefer a hotărât să ia în custodie publicarea operei în manuscris a lui Iosif Brucăr. (T.G.)

● Pe lângă aprecierile la adresa „Fonoteca R.E.” (nr. 270-271), criticul George Radu Bogdan face următoarele corecții, pentru care îi mulțumim: în casa domniei-sale a avut loc un singur cenaclu inițiat și condus de Alfred Margul Sperber; s-a îmbolnăvit de febră tifoidă în anul 1955; debutul lui Horia Bernea a avut loc în 1966. Fotografia în care dl George Radu Bogdan apare alături de Tudor Argezi nu a putut fi reproducă, fiind de o calitate foarte slabă.